

Tibetansk gen bot mot höjdsjuka

Tibetaner bär på särskilda gener som gör att de klarar höjder där andra blir sjuka. Forskarna bakom studien tror att resultaten kan leda till botemedel mot höjdsjuka.

TEXT: JONAS BJERMO * FOTO: LISA JANSSON

FÖR DE FLESTA människor – även de mest vältränade bergsbestigare – medför vistelse på hög höjd stora faror. Bristen på syre kan leda till höjdsjuka med illamående, trötthet och huvudvärk som följd.

På höjder över 4 000 meter ökar riskerna. Den ovane kan drabbas av lungödem och hjärnödem, vilket innebär att vävnaderna svullnar. Svårigheter att andas, allvarlig hosta med slem och ibland blod är andra symptom.

Några som dock klarar höga höjder utan problem är tibetaner.

Tibetaner har nämligen visat sig bära på en genetisk förändring som gör deras syreupptagning mer effektiv än andras, visar forskningen. Forskare vid Utah universitet, som publicerat sina resultat i tidskriften *Science*, jämförde för några år sedan arvsmassan hos etniska hankineser och tibetaner. Kineserna levde på havsnivå, tibeterna på 4 500 meters höjd.

RESULTATET, SOM för första gången visar på genetiska skillnader, pekar på att tibeternas arvs massa skulle kunna påverka

hemoglobinnivåerna i blodet. Det i sin tur skulle kunna påverka syreupptagningen.

– Det som är unikt med tibetaner är att de inte börjar producera lika mycket röda blodkroppar. Om vi kan förstå det kan vi utveckla botemedel mot sjukdomar, säger professor Josef Prchal vid Utah universitet, till BBC.

Tibetaner och hankineser skildes åt för 2 750 år sedan. Det gör förändringen till en av dem som fått snabbast genomslag, skriver *Forskning & framsteg* med hänvisning till *Science*. *